

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 4Csp/32/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4420201465
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kornélia Harcsová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2022:4420201465.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd R. U. v spore žalobcu: E. J. I., s. r. o., so sídlom D., N. 5, X.: XX XXX XXX, v zastúpení: W. Q., s. r. o., so sídlom D., N. 5, X.: XX XXX XXX, proti žalovanému: O. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. U., D. R. XXXX/X, v zastúpení: V. združenie P. I. N. N., so sídlom Q. pod C., 1. mája XXX/X, X.: XX XXX XXX, o zaplatenie XX XXX,XX eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. U. je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi XXXXX,XX eur, sumu XXXX,XX eur titulom bežného úroku z úveru, sumu XXXX,XX eur ako úroku z omeškania, úroku X,X % p. a. zo sumy XXXXX,XX eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške X % p. a. zo sumy XXXXX,XX eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia, to všetko do troch dní po právoplatnosti rozsudku.

II. U. m á nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu XXX %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

X. Žalobca žalobou zo dňa 26.03.2020 sa domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 36527,64 eur, sumu 2557,22 eur titulom bežného úroku z úveru, sumu 2902,58 eur ako úroku z omeškania, úroku 2,1 % p. a. zo sumy 36527,64 eur od 24.03.2020 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 3 % p. a. zo sumy 36527,64 eur od 24.03.2020 do zaplatenia a nahradil mu trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel Zmluvu o otp W. úvere dňa XX.XX.XXXX, v zmysle ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 42000 eur s tým, že žalovaný mal tento úver splácať po dobu 30 rokov v splátkach po 186,33 eur mesačne počnúc od 05.01.2014 s tým, že bola dohodnutá úroková sadzba s fixáciou na tri roky a konečná splatnosť úveru bola dohodnutá k 05.11.2043.

2. Úver bol zabezpečený záložným právom, predmetom ktorého bola nehnuteľnosť nachádzajúca sa v kat. úz. R. U., vedená na LV č. XXXX ako byt vo vchode č. 4, jedenáste poschodie, č. bytu XX, v bytovom dome súp. č. XXXX, nachádzajúcom sa na parc. registra C č. XXXX/X, ako aj spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a na spoločných zariadeniach domu XXXX/XXXXXX, pozemku par. reg. C č. XXXX/X o výmere XXX m² - zastavané plochy a nádvorcia so spoluvlastníckym podielom XXXX/XXXXXX.

3. Žalovaný neuhradil z poskytnutého úveru dohodnuté splátky v lehote splatnosti, dostal sa do omeškania zo zaplatením dlhu, úver aj s príslušenstvom sa stal splatným k 04.08.2017. Zmluva zo strany žalobcu nebola vypovedaná, bola vyhlásená len jej predčasná splatnosť, podľa tvrdenia žalobcu zmluva naďalej trvá. Žalobca si uplatnil úroky z úveru nie do konečnej splatnosti úveru, ale do zaplatenia zo strany žalovaného, a to vo výške, ktorá bola dohodnutá medzi stranami v rozsahu 2,1 % p. a. z istiny 36527,67 eur. Táto istina bola vyčíslená ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, žalobca eviduje

u žalovaného nezaplatený úrok v sume 2557,22 eur a nezaplatený úrok z omeškania vo výške 2902,58 eur.

4. Žalovaný podal na tunajšom súde dňa 24.10.2019 žalobu o určenie neplatnosti právnych úkonov smerujúcich k realizácii výkonu záložného práva a o určenie neplatnosti právnych úkonov smerujúcich k realizácii dobrovoľnej dražby. Toto konanie sa vedie pod sp. zn. 18C/69/2019 a dôvodom na podanie žaloby bola skutočnosť, že žalobca pristúpil k výkonu záložného práva, ktoré záložné právo bolo zriadené na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti špecifikovanej vyššie dňom 04.11.2013. Zároveň v konaní sp. zn. XXC/XX/XXXX požiadal žalovaný o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal od žalobcu zdržať sa výkonu záložného práva a úkonov smerujúcich k realizácii dobrovoľnej dražby, ktorému návrhu prvoinštančný súd uznesením z 22.11.2019 vyhovel, avšak Krajský súd v Nitre v konaní sp. zn. XXCo/XX/XXXX zmenil tak, že voči žalovanému v 2) rade, a to voči dražobníkovi návrh zamietol, vo zvyšku zostalo neodkladné opatrenie voči žalobcovi v platnosti.

5. Žalobca sa na pojednávaní pridržiaval svojich písomných vyjadrení uviedol, že posledná riadna splátka, t.j. úplná splátka podľa splátkového kalendára bola zo strany žalovaného zaplatená k 05.03.2017, dňa 10.02.2017 žalovaný vykonal platbu vo výške 560,35 eur, dňa 11.03.2017 vo výške 464,77 eur a k 18.04.2017 len vo výške 85,11 eur. Z poskytnutej sumy úveru vo výške 42000 eur, zaplatil žalovaný sumu 10387,62 eur, po vyhlásení mimoriadnej splatnosti uhradil ešte sumu 2713,91 eur.

6. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe z 26.05.2020 uviedol, že nesúhlasí s povinnosťou uhradiť sumu 36527,64 eur s príslušenstvom, popiera pohľadávku žalobcu čo do dôvodu aj výšky. Namietal, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá obsahuje neprijateľné podmienky, a to zmluvnú pokutu, ustanovenia, ktorými spotrebiteľ mal prehlásiť poskytnutie svojich osobných údajov, pričom nedal súhlas na poskytovanie údajov tretím osobám a žiadal súd, aby spotrebiteľskú zmluvu podrobil súdnej kontrole a žalobu zamietol. Vo svojom ďalšom vyjadrení z 08.07.2020 vzniesol námietku premlčania, pričom podľa jeho tvrdenia dňom 10.03.2017 začala plynúť trojročná premlčacia doba, podľa § 101 OZ, ktorá uplynula pred dňom 10.03.2020, podľa § 107 OZ subjektívna dvojročná premlčacia doba, ktorá sa počíta dňom vyhlásenia úveru za mimoriadne splatný uplynula k 22.08.2019.

7. Žalobca k vyjadreniam žalovaného uviedol, že žalovaný sa zaviazal v zmysle článku IV. bod 1 zmluvy o úvere sa žalovaný zaviazal splatiť žalobcovi úver spolu s úrokmi v pravidelných mesačných anuitných splátkach k 5. dňu v mesiaci v sume 186,33 eur, pričom podľa článku VII. bod 5 zmluvy o úvere bol žalovaný povinný vrátiť nesplatený úver spolu s úrokmi a príslušenstvom najneskôr do 10 kalendárnych dní odo dňa doručenia oznámenia o vyhlásení úveru za splatný. Žalobcom listom z 10.03.2017 vyzval žalovaného na uhradenie dlžnej sumy, listom zo dňa 04.08.2017 vyhlásil úver za predčasne splatný a žalovaný bol povinný uhradiť záväzok do 10 dní od doručenia vyhlásenia. K námietke premlčania žalobca uviedol, že žalobu podal dňa 26.03.2017 a uplatnil si ňou nezaplatené splátky úveru vyčíslené od splátky splatnej k 05.04.2017, všeobecná premlčacia doba troch rokov by uplynula 06.04.2020, teda žaloba bola podaná včas. Žalobca namietal, že žalovaný nedoložil žiadny dôkaz na preukázanie svojich tvrdení.

X. OTP D. I., a. s. zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 11.12.2020 postúpil pohľadávku na žalobcu, túto skutočnosť oznámil žalovanému listom zo dňa 11.12.2020. Súd uznesením z 28.01.2021 pripustil zmenu na strane žalobcu.

9. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom zástupcu žalobcu, ako aj oboznámením so žalobou, platobným rozkazom, poverením č. X/XXXX-SP/XXXX, U. o V. W. úvere č. XXX/XXXX/XXSU, Všeobecnými obchodnými podmienkami, poslednou výzvou pred zosplatením, vyhlásením úveru za predčasne splatný a oznámenie o začatí výkonu záložného práva, výpisom z účtu, lustráciou REGOB, uznesením z 23.04.2020, poučením, vyjadrením žalovaného z 22.05.2020, uznesením z 28.05.2020, vyjadrením žalobcu z 10.06.2020, uznesením z 11.06.2020, vyjadrením žalovanej z 08.07.2020, uznesením z 14.07.2020, vyjadrením žalobcu z 30.07.2020, žiadosťou o odročenie pojednávania zástupcu žalovanej z 29.09.2020, splnomocnením, vyjadrením zástupcu žalovanej z 29.09.2020, ospravedlnením žalobcu z 10.11.2020, vyjadrením žalobcu z 27.11.2020, oznámením žalobcu o postúpení pohľadávky zo 14.01.2021, Zmluvou o postúpení pohľadávky, uznesením 28.01.2021, žalobou z konania tunajšieho súdu sp. zn. 18C/69/2019 kde žalovaná je žalobcom v 3) rade a žalobca je žalovaný v 1) rade, ako aj písomnosťami z tohto spisu, vyjadrením žalovaného v 1) rade, vyjadrením

žalovaného v 2) rade, Zmluvou o zriadení záložného práva nehnuteľnosti zo 04.11.2013, vyjadrením žalobcov z 12.05.2021, uznesením zo dňa 22.11.2019, uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. XXCo/XX/XXXX, uznesením o zastavení konania voči žalovanému v 2) rade zo 04.12.2020, podanie právneho zástupcu žalobcu z 03.10.2021 a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

10. OTP D. I., a. s. so žalovaným uzavrela U. o otp W. úvere dňa XX.XX.XXXX, v zmysle ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 42000 eur, žalovaný mal tento úver splácať po dobu 30 rokov v splátkach po 186,33 eur mesačne počnúc od 05.01.2014 s tým, že bola dohodnutá úroková sadzba s fixáciou na tri roky a konečná splatnosť úveru bola dohodnutá k 05.11.2043. Úver bol zabezpečený záložným právom, predmetom ktorého bola nehnuteľnosť nachádzajúca sa v kat. úz. Nové U., vedená na LV č. XXXX ako byt vo vchode č. 4, jedenáste poschodie, č. bytu XX, v bytovom dome súp. č. XXXX, nachádzajúcom sa na parc. registra C č. XXXX/X, ako aj spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a na spoločných zariadeniach domu XXXX/XXXXXX, pozemku par. reg. C č. XXXX/X o výmere XXX m² - zastavané plochy a nádvoria so spoluvlastníckym podielom XXXX/XXXXXX. Pretože žalovaný neuhradil z poskytnutého úveru dohodnuté splátky v lehote splatnosti, dostal sa do omeškania so zaplatením dlhu, úver aj s príslušenstvom sa stal splatným k 22.08.2017. Podľa vyčíslenia pohľadávky bol celkový zostatok v sume 41987,44 eur. Táto suma pozostáva z istiny vo výške 36527,64 eur, riadneho úroku vo výške 2557,22 eur, úroku z omeškania vo výške 2902,58 eur. Žalobca si účtoval aj úrok z už zosplateného úveru vo výške 2,1 % p. a. zo sumy 36527,64 eur od 24.03.2020 do zaplatenia a úrok z omeškania zo sumy 36527,64 eur od 24.03.2020 do zaplatenia.

11. Z poslednej výzvy z 10.03.2017 pred zosplatením súd zistil, že túto výzvu zaslal právny predchodca žalobcu žalovanému s upozornením na nesplatenie splátky, výzvu prevzal žalovaný dňa 17.03.2017.

12. Z Vyhlásenia úveru za predčasne splatný zo 04.08.2017 bolo zistené, že právny predchodca žalobcu pristúpil k vyhláseniu úveru za predčasne splatný 10. dňom od doručenia výzvy žalovanému, pričom žalovaný prevzal výzvu dňa 11.08.2017.

13. Z výpisov z účtu žalovaného ako aj z tabuľky o splácaní úveru súd zistil akým spôsobom a v akých čiastkach žalovaný úver splácal. Z tejto tabuľky je zrejmé, že žalovaná zaplatil 88 platieb, v čom sú započítané aj čiastkové plnenia. K 11.03.2017 zaplatil žalovaný sumu 464,77 eur, k 18.04.2017 sumu 85,11 eur a k 16.05.2017 sumu 77,40 eur. Následne žalovaný po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru vykonal ešte nejaké čiastkové platby, a to vo výške 2713,91 eur.

14. Zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti súd zistil, že táto zmluva bola zriadená spolu so zmluvou o úvere, pričom poskytnutý úver bol zabezpečený nehnuteľnosťou vo vlastníctve Alexandra Krajčoviča a Márie J..

XX. Zo žaloby podanej na tunajšom súde pod sp. zn. XXC/XX/XXXX súd zistil, že žalovaný ako žalobca v 3) rade sa domáha určenia neplatnosti právnych úkonov smerujúcich k realizácii výkonu záložného práva a určenia neplatnosti právnych úkonov smerujúcich k realizácii dobrovoľnej dražby, pričom konanie nie je právoplatne ukončené.

16. Žalovaný namietal, že nárok žalobcu je premlčaný, pretože od dňa zosplatenia úveru, t.j. od XX.XX.XXXX uplynula subjektívna dvojročná premlčacia lehota a od XX.XX.XXXX začala plynúť trojročná premlčacia doba, ktorá uplynula pred dňom XX.XX.XXXX. Žalobca nepovažoval nárok za premlčaný, pretože podľa jeho tvrdenia žalovaný uhradil poslednú splátku úveru k XX.XX.XXXX, do omeškania zo splatením splátok sa dostal k XX.XX.XXXX, teda od XX.XX.XXXX si žalobca prvýkrát mohol uplatniť svoj nárok, žalobca podal žalobu dňa XX.XX.XXXX, teda pred uplynutím všeobecnej trojročnej premlčacej doby.

17. Podľa ustanovenia § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101-110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať

18. Podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčania doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať prvý raz.

19. Podľa ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplatenej splátky.

20. Podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

21. Súd sa zaoberal vznesenou námietkou premlčania žalovaným, ktorú odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru pre omeškanie žalovaného so splátkou zročnou dňa 10.03.2017, premlčacia doba žalobcom uplatneného nároku na základe zosplatenia úveru začala plynúť dňa 22.08.2017 a uplynula 10.03.2020 a z tohto dôvodu mal za to, že nárok žalobcu je premlčaný. Keďže otázka premlčania je v občiansko-právnom konaní prednostná a na túto súd musí prihliadať po jej vznesení zo zákona a zaoberať sa ňou, súd pristúpil ku skúmaniu a zdôvodneniu toho, či nárok žalobcu je premlčaný alebo nie.

22. Z vykonaného dokazovania a predložených listinných dôkazov žalobcom jednoznačne vyplýva, že v predžalobnej upomienke zo dňa 10.03.2017 právny predchodca žalobcu upozornil žalovaného na jeho nedoplatok na splátkach v celkovej výške 605,40 eur s tým, že ak túto sumu neuhradí do 15 dní od doručenia výzvy, tým pádom nedôjde k úhrade splátky, banka vyhlási úver za predčasne splatný. Predžalobná upomienka bola zo dňa 10.03.2017 a žalovaný ju obdržal dňa 17.03.2017. Následne neplatil tieto splátky, a preto právny predchodca žalobcu využil možnosť aplikácie § 565 Občianskeho zákonníka a vyhlásil okamžitú splatnosť úveru k 10. dňu od doručenia výzvy zo dňa 04.08.2017, ktorú žalovaný obdržal podľa doručky 11.08.2017. V súlade s § 103 Občianskeho zákonníka je možné konštatovať, že vznesená námietka premlčania zo strany žalovaného nebola dôvodná a súd na ňu nemohol prihliadať a vyhodnotil ju tak, že nárok žalobcu je premlčaný, pretože žalobca pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru pre omeškanie žalovaného so splátkou zročnou k 05.08.2017 a 3-ročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začala plynúť odo dňa splatnosti tejto nesplatennej splátky, teda od 06.08.2017 a uplynula k 06.08.2020. Je potrebné zdôrazniť, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565) začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosť nesplatennej splátky. Ustanovenie § 103 OZ predstavuje lex specialis voči § 101 OZ, čo znamená, že premlčacia doba nezačína plynúť od okamihu, kedy sa záväzok stal splatný (teda kedy bol dlžník vyzvaný na splatenie celej pohľadávky), ani od okamihu využitia práva podľa § 565 OZ veriteľom, ale od okamihu splatnosti tej splátky, kvôli ktorej k zosplateniu došlo. Žalobu podal právny predchodca žalobca na tunajšom súde dňa 26.03.2020, teda pred uplynutím trojročnej premlčacej doby.

23. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

24. Podľa § 52 ods. 1/ až 4/ Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenie o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 52a ods. 1/ a 2/ Občianskeho zákonníka, ak sú uzavreté viaceré spotrebiteľské zmluvy pri tom istom rokovaní alebo sú zahrnuté do jednej listiny, posudzuje sa každá z týchto zmlúv samostatne. Ak však z povahy zmlúv alebo stranám známeho účelu zmlúv uvedených v odseku 1 pri ich uzavretí zrejme vyplýva, že tieto zmluvy sú od seba závislé, vznik každej z týchto zmlúv je podmienkou vzniku ostatných zmlúv. Zánik jednej z týchto zmlúv iným spôsobom než splnením alebo spôsobom nahrádzajúcim splnenie spôsobuje zánik ostatných závislých zmlúv, a to s obdobnými právnymi účinkami.

26. Podľa § 53 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

(3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

(4) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,

i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,

l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,

n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,

o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,

p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

(5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

(6) Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

(7) Zabezpečenie splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy prostredníctvom zabezpečovacieho prevodu práva k nehnuteľnosti je pri spotrebiteľskej zmluve neprípustné.

(9) Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

(10) Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

(11) Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy uzavretej na dobu neurčitú, podľa ktorých si dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu jednostranne a bez poskytnutia výpovednej lehoty vypovedať túto zmluvu, sa nepovažujú za neprijateľnú podmienku podľa odseku 4 písm. g), ak ide o vážny objektívny dôvod, ktorý dodávateľ nezapríčinil, nemohol predvídať ani odvrátiť a ktorý dodávateľovi bráni v plnení tejto zmluvy, pričom dodávateľ sa v tejto zmluve zaviazal, že o vypovedaní a dôvode vypovedania tejto zmluvy bez zbytočného odkladu písomne informuje spotrebiteľa.

27. Podľa § 53b ods. 1/ Občianskeho zákonníka, ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu, sankcie za omeškanie s plnením záväzku spotrebiteľa spolu nesmú byť vyššie, ako ustanoví vykonávací predpis.

28. Podľa § 54 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

29. Súd pri posudzovaní nároku žalobcu a pri posudzovaní zmluvy o úvere dospel k tomu záveru, že aj keď táto zmluva o poskytnutí úveru bola uzavretá podľa obchodného zákonníka a zabezpečená nehnuteľnosťou, nemôže byť posudzovaná jednoznačne ako zmluva uzavretá podľa ustanovení obchodného zákonníka, ako to tvrdí žalobca, nemôže byť posudzovaná ani v zmysle zák. č. 129/2010 Z. z o spotrebiteľských úveroch, pretože podľa § 1 ods. 3/ písm. c) predmetného zákona, úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako desať rokov sa nepovažuje za spotrebiteľský úver. Podľa vyššie citovaného ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka, každá zmluva uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom v zmysle ustálenej judikatúry, sa musí posudzovať ako zmluva spotrebiteľská s poukazom na ochranu spotrebiteľa ako slabšej strany takejto zmluvy a s použitím tohto zákonného ustanovenia v prospech spotrebiteľa. Takto súd posudzoval predmetnú úverovú zmluvu s poukazom na jej ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán, pričom mal za to, že v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je v danom prípade pre spotrebiteľa priaznivejší.

30. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k tomu záveru, že žaloba bola podaná dôvodne. Medzi stranami sporu došlo k uzavretiu platnej zmluvy o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému sumu 42000 eur spolu s úrokom vo výške 3,39 % p. a. s dobou fixácie 3 roky, následne bola úroková sadzba znížená na 2,3 % p. a. a po ďalších troch rokoch na 2,1 % p. a. Úver bol zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti. Zo strany žalovaného došlo k porušeniu podmienok úverovej zmluvy tým, že prestal splácať splátky úveru riadne a včas. Žalovaný nepopieral, že prestal poskytnutý úver splácať. Z dôkazov predložených žalobcom bolo zistené, že žalovaný poslednú splátku úveru uhradil k 11.03.2017, k 05.04.2017 uhradil už len časť splátky, a to vo výške 43,88 eur. Celková istina, ktorú žalovaný uhradil nebola medzi stranami sporná, žalovaný uhradil celkovo sumu 13101,53 eur. Žalovaný tvrdil, že zmluva podľa § 53d OZ je neplatná, toto zákonné ustanovenie bolo zakomponované do znenia Občianskeho zákonníka zák. č. 106/2014 Z. z. s účinnosťou od 01.06.2014. Podľa § 879r OZ, ustanoveniami tohto zákona podľa sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. júnom 2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 1. júna 2014. Súd teda vzhľadom na túto skutočnosť posudzoval či predmetná úverová zmluva uzavretá medzi stranami sporu obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky tak, ako to tvrdil žalovaný. Žalovaný poukazoval na tú skutočnosť, že medzi neprijateľnými podmienkami v zmluve je povinnosť žalovaného poukazovať mzdu na bežný účet, založiť nehnuteľnosť a zároveň uzavrieť dohodu o zrážkach zo mzdy, žalobca si uplatňoval podľa žalovaného poplatky za upomienky, ako aj rozhodcovská doložka.

31. Pri úverovej zmluve došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, a to na základe podmienok ustanovených v § 565 OZ, pretože žalovaný nezaplatil posledné 3 splátky a po zročnosti týchto

splátok, žalobca pristúpil k vyhláseniu mimoriadne splatnosti úverov k 22.08.2017. Táto skutočnosť bola žalovanému riadne oznámená, napriek tomu žalovaný neplnil svoje povinnosti vyplývajúce z úverových zmlúv. Žalobca svoj nárok riadne preukázal, predložil listinné dôkazy, ktoré preukazujú odôvodnenosť jeho nároku. Z takto predložených dôkazov mal súd za to, že nárok žalobcu je plne dôvodný, žalobca svoj nárok riadne preukázal, pričom tvrdenia žalovaného nebolo podložené žiadnymi dôkazmi, len dôkazom, že žalovaný sa dostal do zlej sociálnej situácie, pretože bol evidovaný ako nezamestnaný a zamestnal sa až od júla 2021, pričom nebolo v jeho silách splácať pohľadávku voči žalobcovi. Tieto skutočnosti však nezbavujú žalovaného povinnosti vrátiť finančné prostriedky, ktoré mu boli zo strany právneho predchodcu žalobcu poskytnuté. Súd nevzhladol v tomto prípade žiadnu zmluvnú podmienku v úverovej zmluve, ktorá by bola neprijateľnou a robila túto zmluvu zmluvou bezúročnou a bez poplatkovou. V konaní žalobca tvrdil, že nemá záujem pristúpiť k výkonu záložného práva, uprednostňuje vyriešenie situácie so žalovaným spôsobom, že žalovaný začne splácať poskytnutý úver, žalovaný aj deklaroval, že by bol ochotný splácať svoj záväzok v sume 180 eur mesačne, ale s takouto výškou splátok žalobca nesúhlasil. Z týchto dôvodov súd žalobe vyhovel, keď mal za to, že žalobcovi jeho nárok v plnom rozsahu prináleží a zaviazal žalovaného na jeho zaplatenie.

32. V časti nároku žalobcu o zaplatenie úroku vo výške 2,1 % p. a. z nezaplatenej istiny 36527,64 eur od 24.03.2020 do zaplatenia z úverovej zmluvy bol súd toho názoru, že žalobca si uplatnil tento úrok ako riadny úrok z úveru.

33. Zmluvný úrok je plnenie, ktoré má akcesorickú povahu. Je teda spojené s istinou úveru a od jej existencie závisí aj zmluvný úrok. Veriteľ môže rozhodnúť, či bude úrok z poskytnutého úveru požadovať. Zmluvný úrok je vlastne odmena veriteľa za to, že poskytol finančné prostriedky dlžníkovi. Veriteľovi, ktorý poskytne dlžníkovi úver, popri nároku na vrátenie poskytnutej sumy úveru vzniká aj právo na zmluvné úroky, teda na akúsi odmenu za to, že svoje finančné zdroje poskytol inému, za podmienok a vo výške, ktoré si dohodnú v zmluve. Oproti zmluvným úrokom je úrok z omeškania odlišným inštitútom definovaným v ustanovení § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka: „Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.“

34. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník i zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. (§ 497 ObZ). Od doby by poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške. (§502 Ods. 1 ObZ).

35. Podľa § 503 ods. 1, 3 Obchodného zákonníka záväzok platiť úrok je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak je lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. Dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

36. Citované ustanovenie zákona nerieši, či je možný súbeh úroku z úveru a úroku z omeškania po splatnosti úveru. Odsek 3 upravuje len to, že úroky je dlžník povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov v prípade, ak dlžník vráti poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Obchodný zákonník ani Občiansky zákonník platný v čase uzatvorenia zmluvy, neupravuje povinnosť dlžníka platiť úroky popri úrokoch z omeškania, ale možnosť ani nevylučuje. Úroky a úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky podľa § 121 ods. 3) Občianskeho zákonníka, avšak majú odlišné funkcie, a treba ich odlišovať. Kým zmluvné úroky sú odmenou za užívanie istiny, úrok z omeškania predstavuje zákonnú sankciu za omeškanie so zaplatením istiny a na rozdiel od zmluvného úroku ho môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dohodnuté. Pritom platí, že môžu existovať vedľa seba. Najvyšší súd SR v rozsudku z 16.06.2020 sp. zn. 5Cdo/42/2020 zjednotil judikatúru ohľadne súbehu úrokov z úveru a z úrokov z omeškania, ktoré boli rozdielne judikované skoršími rozhodnutiami najvyššieho súdu. Dovolací súd v tomto rozhodnutí dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej

splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

37. Súdna prax a odborná literatúra sa zhodujú v tom, že zmluvné úroky predstavujú odmenu za požičanie peňazí a úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Kým povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi dohodnuté úroky vzniká zo záväzkov v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva zo zákona, ako dôsledok z omeškania so splnením dlhu. I keď dlžník nie je v omeškaní so splnením dlhu, môže veriteľ požadovať dohodnuté úroky a úroky z omeškania môže požadovať pri omeškaní dlžníka aj s pôžičky, kde neboli dohodnuté úroky. Oba úroky môžu byť veriteľom požadované vedľa seba bez ohľadu na skutočnosť, či sa jedná, alebo nejedná o občianskoprávny vzťah. Odvolací súd poznamenáva, že rovnaký záver je možné vyvodiť aj zo staršej judikatúry NS SR; v časopise zo súdnej praxe č. 55/1996 je uvedené rozhodnutie NS SR z 01. 05. 1996 s právnou vetou: Úroky vo výške dohodnuté pri poskytovaní úveru patria do splatnosti úveru. Ak pre prípad omeškania s vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov nebola dohodnutá iná sadzba úrokov, patria aj za dobu po splatnosti úveru úroky v rovnakej výške. V dôvodoch tohto rozhodnutia je uvedené, že oba úroky (zmluvný úrok aj úrok z omeškania) bol dlžník povinný platiť bez ohľadu na dôvod, pre ktorý dlh včas nezaplatil.

38. Z obsahu uzavretej zmluvy o úvere totiž nevyplýva, že by si strany sporu - pre prípad vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru - dohodli platenie zmluvných úrokov len do daného dňa mimoriadnej splatnosti. Nie je zrejmé, z ktorého zákonného ustanovenia by mal daný právny záver vyplývať, keďže použitá právna úprava - ak to nevyklučuje ani osobitná dohoda zmluvných strán - vo všeobecnosti pripúšťa súbežné platenie zmluvne dohodnutých úrokov z úveru až do zaplatenia a zároveň aj platenie úrokov z omeškania, ak sa dlžník dostal do omeškania s platením dlhu. Nie je teda zrejmé, z čoho - z ktorého zákonného ustanovenia, resp. z ktorého dojednania v zmluve o úvere v tomto prípade vyplýva, že platenie úrokov z omeškania vylučuje platenie zmluvných úrokov, resp. že platenie zmluvných úrokov sa týka len doby, dokedy sa dlžník dostane do omeškania s platením svojho dlhu a do tzv. zosplatenia dlhu (vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dlhu). Súd pritom zastáva názor, že nemožno vychádzať z toho, že by došlo k dvojnásobnému zaťažovaniu spotrebiteľa v podobe úrokov z úveru a aj úrokov z omeškania a že to zároveň znamená aj značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi zmluvného vzťahu. Súd to hodnotil ako neprimerané zvýhodnenie spotrebiteľa po porušení jeho zmluvných povinností. Spotrebiteľ si totiž musí byť vedomý toho, že v súlade so zmluvou o úvere pri riadnom splácaní úveru platí zmluvne dohodnuté úroky podľa znenia zmluvy až do zaplatenia celého dlhu a v prípade porušenia zmluvnej povinnosti splatiť dlh riadne a včas môže byť legálne postihnutý navyše aj úrokmi z omeškania až do dňa splatenia celej sumy úveru. Dlžník totiž používa peňažné prostriedky poskytnuté veriteľom aj po lehote splatnosti a z princípu právneho inštitútu zmluvných úrokov vyplýva, že tieto dlžník spláca - ak niet iného dojednania - až do dňa úplného splatenia dlhu, zatiaľ čo úroky z omeškania nastupujú (popri zmluvných úrokoch) len vtedy, ak sa dostane do omeškania, t. j. ak úver podľa zmluvy riadne nespáca. Odopretie práva na dojednané úroky spôsobuje používanie cudzích peňazí bezodplatne a je aj obmedzením vlastníckeho práva veriteľa v možnosti úžitku peňazí v rozsahu dohodnutom na začiatku zmluvného vzťahu, keď vyhlásením mimoriadnej splatnosti stráca síce dlžník možnosť splátok (v dôsledku ním zavineného konania, nesplácania úveru), ale veriteľ nezískava ihneď späť svoje peniaze, je obmedzený v dispozícii s nimi až do doby ich reálneho vrátenia. Užívanie cudzej veci je možné len na základe zákona a za náhradu, preto nepriznanie úrokov po splatnosti aj v prípade, že ide o spotrebiteľský úver, by bolo obmedzením zákonných ústavných práv vlastníka.

39. Vychádzajúc z vyššie uvedeného výkladu vznikla žalovanému odo dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru t. j. dňom 22.08.2017 povinnosť vrátiť žalobcovi nesplatený úver spolu s úrokmi (žalobca si tieto úroky uplatnil len od 24.03.2020) a od 22.08.2017 aj s úrokmi z omeškania vo výške 3 % ročne až do zaplatenia (zákonné úroky z omeškania činili 5%, ale žalobca si uplatnil úrok z omeškania len vo výške 3 %, a to tiež až od 24.03.2020, teda súd žalobcovi priznal tieto úroky odo dňa, keď si ich uplatnil). Tento nárok žalobcovi prináleží podľa § 517 ods. 2 OZ s poukazom na § 3 vyhlášky č. 87/1995 Z. z. v znení od 01.02.2013.

40. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1/ CSP tak, že v konaní plne úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 1/ a 2/ CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) /§ 363 CSP/.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania /§ 365 ods. 3 CSP/.